

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

شماره تلفن: ۸۸۹۴ - ۸۸۹۵ - ۸۸۹۶ - ۵۴۴۸

سال سوم - شماره ۸۴۷

صفحه ۲۴۵۳

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۵۳۴

شنبه ۲۶ دی ۱۳۲۶

میر: سید محمد شمشیری

مذاکرات مجلس

بقیه جلسه ۳۷

آقای دکتر طباطبائی رونوشت نطق جلسه ۳۷ خود را از آقایان فرستاده اند و طبع میشود

دکتر طباطبائی - در موقع ابراز تمایل من به جناب آقای دکتر مصدق رأی دادم - دلایل آن یکی تبعیت از تصمیم فراکسیون دموکرات ایران که عضو آن میباشم بود و دیگر از این جهت که آقای دکتر مصدق را مرد مبارز و لایق برای انجام منظور و هدفی که عملی نمودن آن را فریضه بود قرار داده ام میدانم (این منظور مبارزه با دزدی و فساد بطور اعم میباشد) که فعلاً در کشور رسوخ کرده است اقدام شود (صحیح است) جناب آقای حکیمی را هم مردی شریف و وطن پرست میدانم بغاطر دارم که مرحوم پدر و عصویم همیشه بنیکی از ایشان سخن میگفتند و خود این جانب هم از ایشان بد نشنیده ام لذا همانطوریکه آقایان محترم اطلاع دارند نام خود را در عداد موافقین مشروط دولت ایشان درج نمودم - بدیهی است قید شرط برای آنست که اگر دیدم دولت در عمل آنچه را که صلاح کشور و ملت بود بجای آورد و از صراط مستقیم حق و عدالت منحرف نگردد از پشتیبانی آن غفلت نخواهم نمود (صحیح است) و اگر بر خلاف خدای نا کرده مشاهده شد که وزیران همین که برمسند وزارت تکیه زدند به وعده های اصلاحی خود وفا ننمودند - و گفته ها را از خاطر بردند و تذکرات افراد و نمایندگان مین پرست و اصلاح

طلب را مورد توجه قرار ندادند آنگاه تمهیدی را که در دادن رأی موافق بعهده گرفته بودم طبعاً ساقط خواهد شد و خواهم کوشید که بتوبه خود زمام امور کشور بدست دولت صالحی بیفتد که بقول خود پاینده و مقید باشد
در برنامه دولت آقای حکیمی بدقت بررسی کردم بدیهی است مطلبی غیر مقید و امری غیر لازم در آن نیافتم اساساً برنامه دولت ها مانند برنامه احزاب همیشه خوب تنظیم میشود و گمان نمی کنم برنامه ای بتوان یافت که در آن الفاظی فریبنده وجود نداشته باشد (صحیح است) ولی در برنامه هیچ حزبی چه راست چه چپ چه افراطی راست یا افراطی چپ گمان نمیکنم که در هیچیک از مواد آن موضوعی باشد که قابل ایراد باشد ولی تنها گفتن مطالب خوب کفایت نمی کند بلکه آنچه شرط اساسی بشمار میرود مقید بودن با اجرا و عملی کردن مواد برنامه و تمهیدات دولت است اگر چه هنوز دولت رسماً شروع بکار نکرده و نمی توان معین نمود که مبارز میدان عمل هست یا نه ولی حتی در موادی که اساس برنامه خود را بر آن نهاده است چندین نکته لازم الزم فراموش شده و در حقیقت برنامه را در نظر اینجناب بسیار ناقص جلوه میدهد حالا بنده وارد میشوم باصل موضوع و تقاضا هائی که از جناب آقای نخست وزیر دارم انشاء الله مورد عمل قرار میگردد
جناب آقای نخست وزیر! شما از سیاست

مداران با سابقه و هوشمند این کشورید و بی شک متوجه بوده اید که خرابی تمام مردم اصلاح طلب و عده زیادی از نمایندگان این مجلس از گرمی بازار دزدی (یا بقول آقای تقی زاده مداخل ۱) و رواج کلای رشوه خواری بلند است - در هیچ محفل و مجلسی نیست که صاحب نظر مین دوستی نشسته باشد و سخن از ارضاع امور جاری کشور بمیان آید و از بی ارزش بودن متاع تقوی و درستکاری و رواج بازار دزدی و ارتشاء نگویند و نشنند - در همین مجلس که اکنون بزمامداری شما اظهار تمایل نمود و امیدوارید از آن رأی اعتماد بدست آورید نمایندگان صالح و درستکار بتأکید و تکرار گفته اند که در دستگاه دولت که عهده دار اجرای عدالت است و بایستی اصلاحات عدیده انجام دهد - تأمین قضائی بدهد - بهداشت و فرهنگ را توسعه و تعمیر دهد و سطح زندگی عمومی را بالا ببرد - دزدی و نادرستی و ارتشاء بقدری رایج است که میدان زندگی بر مردم تنگ شده و باس و نومیدی فریبی بر افراد متقی و صالح مستولی شده است و معالاست تا این بساط از بیخ و بن بر نیفتد کسی باوضاع خوش بین و بآینده امیدوار شود شما که این نکته را می دانستید و باین آرزوی دل اصلاح طالبان و مین پرستان وقوف کامل داشتید چرا در صدر برنامه دولت خود مبارزه با دزدی و رشوه خواری را قرار ندادید؟ بهر حال عده زیادی از نمایندگان مصمم هستند که بهر وسیله ای که لازم است اقدام اساسی در قلع و قمع فساد نموده و از دولت هامصراً و جداً این مبارزه و جهاد مقدس را مطالبه کنند - حتی چندین ماه قبل از افتتاح مجلس پانزدهم قریب سی نفر از نمایندگان کوشیه کن کردن دزدی و فساد را امر مشترک خود قرار داده و اهمیت حیاتی آن را در اصلاح امور مملکت متوجه بودیم جلساتی بطور مرتب تشکیل و مذاکره و بحث تماماً و مطلقاً در اطراف این مبارزه و طرز موفقیت در اجرای آن بود (صحیح است) اگر چه یک عده از نمایندگان که در آن موقع با شور و حرارت تمام در مذاکرات شرکت مینمودند بعلت دل سردی

و نا امید از حصول موفقیت جمعیت را ترک نمودند ولیکن آرمان مشترک که تصفیه دستگاههای مملکت از دزدان و ناپاکان است هنوز در بین نمایندگان صالح موجود است و آنان را عملاً و معنأً متحد نموده است بشما آقای حکیمی اطمینان میدهم که هر موقع که اشاعه آستین همت برای عملی نمودن این فریضه مقدس بالا بزنید از کمک و پشتیبانی کامل ما بر خوردار خواهید بود غالباً وقتی که صحبت از دستگاه دولت میشود خیال میکنند که مقصود دستگاه کشوری است در صورتیکه بایستی بغاظر آورنده بعقیده من هیچگاه دستگاه لشکری از کشوری منظم تر نیست (صحیح است - صحیح است) خود من وقتی که نظام وظیفه میدادم حقیقه یک خاطراتی دارم از زواج دزدی و ارتشها در آن دستگاهها که در صورتی که کار من آنوقت در مریضخانه بود مطیب بودم شاید اصلاً تا سزای زیاد نداشتم ولی در یک محصلی که باید از سه جا کمتر باشد بنده میگویم شاید بالاخره بطور کلی در دهستانهای خارج دزدی کمتر رواج داشته باشد بالاخره وارد شدیم در بیمارستان ارتش و این خاطر را هیچوقت فراموش نمیکنم. که چه دیدم و غالب آقایان که نظام وظیفه را دیده اند یقین دارم که هیچوقت فراموش نخواهند کرد (صحیح است) آنهم موقتی که شاه فقید هنوز حیات داشت باز مردم بیشتر میترسیدند مخصوصاً در ارتش که از مجازات بیشتر ترس داشتند حالا که دیگر خود آقایان بهتر میدانند چه وضعی است پس از دستگاه دولت فقط دستگاه کشوری منظور بنده نیست دستگاه لشکری هم هست. آیا برای ملتی که پایه اخلاقی نیاکان عالم مقام او بر سه اصل اندیشه نیک و گفتار نیک و کردار نیک نهاده شده است ننگ نیست که امروز در هر جا از کسی بپسکی یاد کنند و یا شخص خوبی را بظهور معرفی کنند بقول آقای تقی زاده بگویند این شخص دزد نیست و یا آدم درست و وطن پرستی است؟؟ شاور وزیر اتان تصمصم راسخ و مزم - جزم بگیرد و دست دزدان و افراد نا صالح را از دستگاه دولت چه کشوری و چه لشکری کوتاه کند - در غیر این صورت اطمینان داشته باشید که در هیچ اقدام اصلاحی موفق نخواهید شد - وزیر شما بایستی با جدیت تمام در عملی نمودن این منظور عالی سعی و اهتمام نمایند - من خود باشکالات امر واقف هستم - اغلب این دزدان نابکار از منابع مختلف و ذی نفوذ تقویت میشوند - شاید خدای نکرده بعضی از نمایندگان هم چنین افعال نفوذی بنمایند ولیکن وظیفه شماست که بدون اعتناء بر ضرورتی سایرین با کمال قدرت و استقامت تصفیه ادارات و دستگاههای مختلف کشور را از عناصر ناصالح شروع و پشت تعقیب نمائید (صحیح است) اگر فشاری بنا روا در ابقاه یک عضو ناپاک وارد آید با کمال بی باکی و شجاعت در همین مکان مقدس نام آن نماینده یادگیری را افشاء نمائید (صحیح است) برای بدست آوردن چند رای آبروی دولت خود را نبرید در این صورت اطمینان داشته باشید که عناصر صالح مجلس خوشبختانه عده آنها هم خیلی کم نیست از شما پشتیبانی خواهند نمود (صحیح است) همچنین دولت بایستی افراد درستکار و با ایمان را تشویق و ترغیب نماید (صحیح است)

چون بعضی از آقایان وزراء در سابق اینطور بوده اند و امید وارم که آقایان وزراء کنونی اینطور نباشند خیال میکنند وزارتخانه خانه شخصی خودشان است فلان حضوراً بدون هیچ دلیل حسابی و اساسی مثل اینکه نوکر منزل خود را بیرون میکنند دستش را میگیرند می اندازند بیرون این روش هیچ وجه صحیح نیست و خیلی خوشوقت میشویم اگر یک عضو ناصالح را ببیند از آن بیرون و محاکمه بکنند ولی فقط از روی فرض یا توصیه سایرین چنین عملی حقیقه شایسته نیست (صحیح است) غرض ورزی وزراء و با افعال نفوذ اشخاص بی مسئولیت بایستی باعث ظلم با افراد صالح و مستخدمین با وجدان گردد. مخصوصاً یک عده زیادی جوانان تحصیل کرده هستند و فوق العاده علاقه بکار دارند و وظیفه شناس میباشند ولی در همین حال تصدیق میفرمائید که خیلی دلسرد هستند برای اینکه می بینند چون اهل بندو بست نیستند و پارتهایی بیستون و بالاخره محل انگاشی ندارند که دائم توجه بکنند با آنها و مقامات مسئول را تحت فشار قرار بدهند همینطور مانده اند و بکفایتی حتی نمیتوانند رتبه های استحقاقشان را بدست بیاورند چه رسد باینکه مدیر کل با وزیر بشوند (صحیح است) خوشبختانه بایستی اذهان نمود که عده زیادی افراد یا کدما و وظیفه شناس هنوز هم وجود دارند و وظیفه دولت است که با تمام قوا در پشتیبانی و ایجاد وسائل دلگرمی آنان بکوشد (جوانان تحصیل کننده) تا اصل مجازات خائن و نادرست و تشویق و ترغیب خادم و درستکار مراعات و اجرا نگردد امید بهبود اوضاع و اصلاح معایب را بایستی داشت. امروز آثار فساد و تباهی در سراسر کشور هویدا است و اگر بانظری موشکاف در ماجرای آن بنگریم خواهیم دید که پایه این فساد و تباهی بر روی دزدی و ارتشها گذاشته شده است کارها در مجرای قانونی و طبیعی سیر نمیکنند اصول انصاف و حقیقت و عدالت رعایت نمیشود و حق بقصد انریسد چرا؟ برای اینکه اغلب کسانی که عهده دار امور کشور هستند جز بول گرفتن و رشوه خوردن کاری را انجام نمی دهند و بدیهی است که باین وصف انتظار بهبود اوضاع مملکت و یا هر گونه اصلاح بهبود است. گویا از سخنان حضرت علی علیه السلام است هنگامی که رشوه از روزنه در خانه قاضی داخل میشود عدالت از پنجره آفتاب میگریزد (صحیح است) قبح وزشتی دزدی و ارتشها متأسفانه دارد از بین می رود از یکی از عرفا یا زاهد پرسیدند که علامت غضب خدا بر مردم چیست گفت آنست که قبح اعمال زشت از میان آن بر خیزد گویا مملکت هرگز ما مورد غضب خدا واقع نشده است! آقای نخست وزیر! اگر شما تنها در دوران زمامداری خود با همین هب و زشتی یعنی دزدی و ارتشها مبارزه کنید خیلی کار کرده اید از این که دوران ریاست شما کوتاه یاد را باشد اندیشه بغاظر راه ندهید و بر آن باشید اگر یکروز هم بر مسند صدارت جای دارید در همان روز دستی را که دزدی و فساد میکند بشکنید (صحیح است) متأسفانه هنوز از طرف دولت چنین اقدامی دیده نشده و مخصوصاً از جناب آقای نجم وزیر

دارائی که ارادت کامل بایشان دارم و گمان میکنم اغلب اشخاصی که ایشان را میشناسند ارادت دارند (صحیح است) ایشان شخص بسیار درستی هستند و من و غالب آقایان که هم فکر بنده هستند از انتصاب ایشان بوزارت دارائی خیلی خوشوقت هستیم (صحیح است) امید واریم که حقیقه این وزارتخانه که اساس حکومت و دولت میباشد بدست ایشان تصفیه شود و بودجه مملکت طبق تصمصم کمیسیون بودجه بدست ایشان صرف شود و از حیف و ملی که در ادارات فعلاً باین نحو رایج است جلوگیری شود قدم اول را ایشان خوب برداشتند در روز شنبه که اتومبیلهای دولتی را جمع کرده اند، حقیقه این قدم اول میهن پرستی است (صحیح است) ولسی فقط باینکه دو کار کار درست نشود این عمل بسیار خوب است ولی امیدواریم دامنه داشته باشد و مخصوصاً اشخاصی که صالح نیستند برداشته شوند (صحیح است) وار ایشان هم مخصوصاً خواهش میکنم که بتوصیه هیچکس ترتیب اثر ندهند (صحیح است) مخصوصاً وزارت دارائی (صحیح است) آنچه که برای شما آقایان وزیران اهمیت دارد کیفیت کارهای شماست نه کمیت آن شما اگر چندین سال زمامدار کشور باشید و کاری نکنید و یا بکارهای کوچک و ناچیز زمان بگذرانید در تاریخ بنیکی نام برده نخواهید شد در صورتیکه اگر در مدت چند روز که زمام امور را در دست دارید بکاری چنین بزرگ و اساسی دست بزنید و چنین مهمی از مهمات مملکت را کفایت کنید نامتان در جریده ایام بنیکی ثبت و بزرگترین خدمت را بوطن خود نموده اید من پس از مطالعه زیاد باین نتیجه رسیده ام که اگر قوانین موجوده و فنی بنحوا حسن مراعات گردد برای تنبیه و مجازات کارمندان نادرست و فاسد کافی است (متأسفانه همگی آقایان تصدیق میفرمائید که آنچه در این مملکت مراعات نمیشود قانون است) اگر چه بنده خودم کار اداری زیاد نداشتم و تماس زیادی ندارم ولی یکی دو مورد را که تماس با قانون داشتم و عمل نشده است بغاظر دارم مثلاً در یک مورد مرضی مراجعه کرد و بحال خیلی سخت و در حال مرگ بود این مرضی کورتاژ شده بود بنده پس از معالجه و وظیفه خود دانستم که این را بوزارت بهداشتی و دادسرا ارجاع کنم و قضیه را گزارش بدم، یک گزارش رسمی و خیلی مفصلی با اقرار خود مرضی بنده فرستادم ولیکن بعد از سه هفته دیدم خبری نشد مراجعه را تکرار کردم گزارش دیگری با خواهش اینکه این موضوع تعقیب شود باز هم متأسفانه دیدم خبری نشد پس از چند ماه دیدم خود مرضی بنمراجعه کرده و میگوید آن کس که کورتاژ کرده که اتفاقاً تصدیق طبابت هم نداشت آن شخص کاملاً آزاد است گفتم چه طور آزاد است گفت بآن شخص یک مراجعه کردند حالا نمیدانم که چه کرده است که آزاد شده است و مطلقاً باو کاری ندارند ولی زن بیچاره را مرتباً در دادسرا احضار میکنند و از او میخوانند میکنند و صریح بنم گفت که من تا چیزی ندادم مرا راحت نمیکنند حالا شما فکر کنید هر چند آدم فقیر حساس باشد وقتی که مواجه میشود باین چنین امری چه میکند جز این که بعدها مطلقاً خائن در کارگاه و تقاضای احقاق حق ننماید چهارم دیگری دارد؟

و لیکن چه مانعی دارد که اگر دولت لازم میدانند قوانین و مقررات شدید تری طرح و برای تصویب ب مجلس پیشنهاد نمایند این بزرگان در مواقع بروز بیماری های جسمانی و اگر بخصوص هنگامی که بشکل فراگیر (ایمیدی) ظاهر میشود تصمصمات بسیار سخت میگیریم که اتخاذ آن تصمصمات در مواقع هادی نه تنها جائز نیست بلکه خلاف انصاف و مروست چرا در موارد امراض روحانی بخصوص و عقبه باین شکل و خیم سرایت میجوید و همه را آلوده و مبتلا میسازد از اتخاذ تصمصم سخت و شدید حزم و احتیاط کنیم؟ آیا خطر دزدی و رشوه خواری را کمتر از زاریان طاعون و وبا میدانید؟ چرا وقتی که یک مورد وبا یا طاعون در نقطه ای از نقاط مملکت دیده میشود تمام فعالیت مقامات فنی و اداری بکاری افتد و شب و روز میگویند که دایره ابتلا هر چه تنگتر شود مبتلایان را از همه کس دور جدا میکنند و بوسیله تبلیغ خطر سرایت را بهم دیگر گوشزد می سازند -- باینکه اکنون که فساد اینگونه در کشور ما حاد و همه گیر شده است و بیم آن میرود که ریشه فضائل معنوی و ملکات روحانی را یکسره در نهاد ملت بسوزانند عمل متقابل حاد انجام دهید - سخت گیر شوید و تمام وسائل نابود کردن آنرا بکار اندازید -- همانطور که در موارد مهم و فوری که تصمصم و مجازات آنی لازمست داد گاهای فوق العاده (و یا صحرائی مثلاً در زمان جنگ) تشکیل میشود چه مانعی دارد که در مملکت ما هم بلا وضع فنی دادگاه فوق العاده تشکیل از یک عده عناصر با تقوی و درستکار ایجاد و متخلفین رسوا استفاده کنندگان در اسرع وقت باشد مجازات برسند (صحیح است) من امروز وظیفه اخلاقی و تکلیف وجدانی خود را با ابراز این مطلب در این مجلس قانون گذاری ادا میکنم و از دولت (صحیح است) جداً و مصرأً میخواهم که در برنامه کار خود مبارزه با دزدی و رشوه خواری را بعنوان اصلی مستقل و روشن بدون هیچگونه ابهام بکنند (صحیح است) و رئیس دولت بوزیران خود دستور موکد و صریح بدهد که در انجام وظایف و مسئولیتهای خود از اولین روز این اصل مهم و اساسی را نصب العین خاطر و هدف مقصود قرار دهند و باصالی نمودن آن از پشتیبانی نمایندگان مجلس برخوردار گردند (صحیح است) همکار عزیز خیلی گرامی بنده آقای مهندس رضوی هم یک پیشنهادی کردند نوشته اند بفرمائید که مسئول دزدی کارمندان دولت در قسمت عده بازگانان نادرست و مقله کاران نفع طلب هستند (صحیح است) البته بنده با این پیشنهاد موافق هستم ولی نمیشود تمام مسئول کارمندان دولت را دانست مطالب دیگری را که میخواستم عرض آقایان برسانم و از دولت خواهش کنم که مورد نظر و توجه مخصوص قرار دهند اصلاح قانون انتخابات مجلس و شهادت است در دوره چهاردهم طرحهای اصلاحی متعددی جهت اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای ملی تقدیم شد (صحیح است) و در کمیسیونها مورد مذاقه قرار گرفت شورای عالی قوانین هم طرحی تنظیم نموده و دولت میتواند با استفاده از طرحهای موجوده لایحه ای تنظیم و ب مجلس برای تصویب پیشنهاد نماید (صحیح است) بعقیده این جانب و عده زیادی از

همفکران من حق رای بایستی منحصرأً باشناس با سواد چه مرد و چه زن داده شود راجع بحق رای نسوان مذهب مقدس ما نیز زن مرد را هم کفو و هم طراز یکدیگر قرار داده است من متکرر آن نیستم که زن باید خانه خود را اداره کند و با امور خانه داری و بچه داری بپردازد ولیکن وظائف اجتماعی دیگری نیز دارد - حق رای نسوان حقی است طبیعی و الحاق ایران بسازمان ملل متحد هم ما را مازم به مراعات و اجرای مقررات و آئین نامه های آن مینماید - در هر صورت نواقص و معایب قانون فنی مورد انکار هیچ کس نمی باشد و نفوذ ثروت و مداخله دولت بایستی از بین برود در قانون انتخابات شهرداری نیز بایستی تجدید نظر شود و نفوذ دولت از بین برود (صحیح است) بهر حال اصلاح قانون انتخابات یکی از ضروری ترین اقداماتی است که بایستی مورد توجه دولت و مجلس قرار گیرد (صحیح است) موضوع دیگری را که میخواستم تذکره کنم اینست که دولت گذشته دست بیک سلسله اقداماتی زد که از نقطه نظر اصلاحی مؤثر و بس مفید بود چه این دولت و چه دولت های بعدی صلاح است از تعقیب و عملی نمودن آن خودداری ننمایند. بصورتی که برنامه اقتصادی هفت ساله را متذکر میشود این برنامه با زحمات زیاد و سعی متخصمین امر تهیه و تدوین شده و تصدیق عموم عملی شدن آن کمک بزرگی ب بهبود اوضاع اقتصادی کشور خواهد نمود اگر عملی شدن آن بدون کمک مالی از خارج مقدور است که چه بهتر و یکی اگر منابع مالی داخلی کفاف انجام آن را نمیدهد قرضه از بانک بین المللی چه مانع و ایرادی میتواند داشت؟ این بانک برای چنین معاونت هائی ایجاد شده و اغلب دول بزرگ و کوچک از آن استفاده مینمایند و ما هم که عضو آن هستیم میتوانیم از کمک آن برخوردار شویم. عده زیادی از کسانی که باقرضه از بانک بین المللی مخالفند عدم اعتماد بدستگاه مصرف میکنند یعنی دولت را علت اصلی مخالفت خود میدانند من هم تصدیق دارم که بدستگاه و طرز عمل فنی شاید حیف و میل زیادی روی دهد ولیکن همانطوریکه در مقدمه عرضم تذکره دادم بشرط اصلی و قدم اول جهت موفقیت در هر گونه عمل اصلاحی تصفیه ادارات دولتی که کشوری و چه لشکری از عناصر ناصالح و نادرست میباشد (صحیح است) و امید واری من هم در اینست که بالاخره این مجلس در تأمین این منظور یعنی از بین بردن فساد و ارتشها توفیق یابد (صحیح است) یکی دیگر از اقدامات دولت گذشته کمک مالی از محل درآمد املاک و کارخانجات و کارهای سازمان شاهنشاهی خدمات است (صحیح است) این سازمان خدمات مهمی بهداشت کشور و تأمین وسائل رفاه طبقه بینوا نموده و مینماید ساختمان پنجده درمانگاه در نقاط دور افتاده کشور را ایجاد اندرز گاهها و آموزشگاه های پرستاری و جمع آوری بینوایان و متکدیان شه های از فعالیتهای مفید سازمان است (صحیح است - صحیح است) موضوع مهم دیگر منع کشت خشخاش و مبارزه با اقیون میباشد - دولت سابق از جمله کارهای بسیار مفید که شروع نمود مبارزه با این سم مهلک اجتماعی بود بر افتادن اقیون از میان جامعه خمار آلود ما آرزوی بود که بطور مسلم در دل هر ایرانی یک جای داشت دیدن چهره های زرد و

چشمان گرد افتاده جوانان مبتلا با قیون خون رادر رگهای هر میهن پرستی بجوش میانکنند راجع به مضار تریاک و صدماتی که بموطنان عزیز ما وارد میآورد آقای دکتر ملکی همکار گرامی در جلسه گذشته شهای فرمودند و این جانب دیگر وارد نمی شوم فقط مختصری راجع بکشت و قوانین و مقررات مربوط ب تریاک ایران را عرض مجلس میرسانم: از نظر کشت خشخاش سطح مزدومی کشور ما را میتوان به منطقه ای قسمت نمود: (۱) مناطقی که در آن کشت خشخاش اصولاً بعمل نمی آید مانند تهران و توابع زنجان مازندران گیلان گرگان قم و ساوه - تصور نمی کنم هیچیک از آقایان محترم انکار فرمایند که وضع زار همین و مالکین این نقاط نسبت بمناطق دیگر برابتر است و توانائی آنها بیشتر است. (۲) مناطقی که در آن کشت خشخاش میشود و بهسوت میتوان آنرا تبدیل بزراعت دیگری نمود بدون اینکه نقطه ای بمالک و یا زارع وارد آید مانند اصفهان همدان کرمانشاه گلبانگان محال ثلاث خراسان کرمان یزد و آباد (۳) مناطقی که در آن کشت خشخاش میشود و منع کشت موقتاً زحماتی برای مالک و زارع در بر خواهد داشت از قبیل فسا و جهرم و بعضی نقاط لرستان در این دو نقطه فسا و جهرم مخصوصاً گویا چیز دیگری جز تریاک نمیشود کاشت بشا بر این تریاک برای مصرف طبی مورد احتیاج است و ممکن است در این دو نقطه دولت اجازه کشت تریاک بدهد که تریاک بکارند (حاذق) اگر دولت کلن خانه قند بانجا بدهد حاضرند بکارند) پس بنده در این مورد اشتباه کرده ام اگر چندندر بشود بکارند؛ در بعضی نقاط در بعضی نقاط دیگر نمیشود کاشت در سال ۲۵ تصویب نامه منع کشت تریاک بنحوی خوبی انجام شد محصول سالانه تریاک ایران در حدود ۷۵۰ تن میباشد که ۷۴۵ تن آن بصرف داخله میرسد و کمتر از ۵ تن بصرف صادراتی میرسد - البته اگر تناسب عکس این بود مانعی نداشت زیرا هر چه بیشتر تریاک صادر شود مبلغ بیشتری ارز بخرانه دولت و ملت وارد شده و کمک اقتصادی بزرگی میبود ولیکن متأسفانه به علت گرانی قیمت تولیدی و همچنین کمی مقدار مرفیق تریاک ایران بازار صادراتی خوبی ندارد و تقریباً تمام آن در داخله کشور بصرف میرسد و طبیعتاً است که جز فساد اخلاق - قمار و بچاگی و نقصان جمعیت نتیجه دیگری نخواهد داشت آمار تقریبی موجوده نشان میدهد که در تهران بیش از ۱۲۰۰۰ شیره کشخانه دائر است؛ - در سروزار ۴۰۰ هزار خانوار و ۴۰۰ هزار چراغ شیره کشی وجود دارد؛ (کتابی - آقای نبوی میفرمایند اینطور نیست) آقای نبوی که قبلاً سیزده و اینستند شما میفرمائید اینطور نیست (فولادوند - افراق است) آقای آزاد اینطور است یا نه؟ (آزاد - بلی) آقای آزاد میفرمایند صحیح است در کرمان و مسکران تا ساعت ده صبح غالب مردم بای چراغ شیره بسر میبرند؛ سایر نقاط هم کم و بیش بهمینجهت است؛ چاره این وضع اسف آور چیست؟ دولت سابق بتشویق عده ای از مردم میهن دوست و یا کیزه خوی جنبشی بسیار امید بخش و روح نواز از خود

نشان داد ولی افسوس و صد افسوس که بعداً بوسیله تصویب نامه دیگری از قدرت این تصمیم عالی کاسته شد و اگر بهمین منوال پیش رود و از طرف دولت های دیگر اقدامی نشود دور نیست که این جنبش کاری از پیش نبرده و یکباره خاموش شود .

در تاریخ ۲۳ تیرماه ۱۳۲۵ تصویب نامه معروف منع کشت تریاک صادر شد - دستگاہهای دولت بشدت در عملی نمودن آن بکارافتاد دستورات شدید و موکد از طرف آقای نخست وزیر بطور مکرر صادر شد - در اغلب نقاط مزارع خشخاش از بین برده شد مرک تریاک اعلام گردید - در میدان سنگلج هزاران وافور و نکاری سوزانده شد اغلب آقایان این اقدامات خیلی مفید و مؤثر را بخاطر دارند - هجوم متادین برای معالجه فوق العاده بود از هرسو امید موفقیت کامل درخشان بود که ناگهان کمیسیون در وزارت پست و تلگراف تحت نظر وزیر پست و تلگراف وقت ! بدون حضور نماینده وزارت بهداری و نماینده انجمن مبارزه با تریاک تشکیل شد و مقرر داشتند که تصویب نامه دیگری جهت تصویب بهیئت وزراء پیشنهاد شود - این تصویب نامه عجیب خرید تریاک مزروعی قاچاق را بوزارت دارائی اجازه داد و متن آنرا آقای دکتر ملکی در جلسه گذشته قرائت نمودند - تمام زحمات و اقدامات مجدانه دولت گذشته که با حسن نیت و علاقه مفرط شخص جناب اشرف آقای قوام السلطنه نخست وزیر انجام گرفته بود و بزرگترین آرزوی ملیون ایران را نزدیک بانجام رسانده بود

با تشکیل این کمیسیون و فشار اطرافیان ازین رفت کسانی که برخلاف قوانین و دستورات صریح و اکید دولت و بر خلاف تعهدات بین المللی کشور خود اقدام بکشت خشخاش نموده بودند موفق باخذ پاداش برای عمل قاچاق خود گردیدند ! و ممکن است محصول امسال در نتیجه از سنوات قبل هم فزونی یابد ! ضمناً در توسعه و کمک بقاچاق تریاک هم دستی مأمورین اداره منع کشت و مصرف تریاک نبایستی از خاطر جناب آقای وزیر دارائی دور شود !

متأسفانه امشب اطلاع یافتیم که عده ای از آقایان نمایندگان طرحی جهت الغاء تصویب نامه منع کشت تریاک تهیه و قصد دارند که به مجلس تقدیم کنند با آقایان اطمینان میدهم که چنین طرحی از این مجلس نخواهد گذشت و بتصویب نخواهد رسید (صحیح است)

در برنامه دولت فعلی از موضوع مبارزه با کشت و مصرف تریاک نه تنها سخنی در میان نیست بلکه اشاره ای نیز بآن نشده است من وظیفه خود میدانم که دولت را با اهمیت این موضوع حیاتی متوجه سازم و بگویم که دنبال کارهای خوب گذشته را رها نکنند تا دیگران که بعد از شما می آیند دنبال کارهای خوب شما را بگیرند . (صحیح است)

در خاتمه نظر دولت را بوضع اسفناک شهرهای خارج از تهران جلب میکنم تقریباً تمام مساهی و بودجه کشور صرف مرکز شده و غفلت و بی اعتنائی حیرت آوری درباره شهرستان های خارج از مرکز اعمال میگردد . نائین که یکی از شهرستانهای مهم و ثروتمند و مهد رجال بزرگ و خدمتگزاران نایبه

کشور بود اکنون تبدیل بفضه فزیر و مغروبه ای شده است سطح زندگی ساکنین رقت آور بهداشت و فرهنگ تقریباً اسمی بی مسمی و اوضاع اقتصادی اسفناک است - قند و شکر و چای و قماش دولتی در دسترس اهالی نیست مأمورین دولت غالباً بی علاقه استفاده جو و متعدی و آنچه که مطلقاً بفکر اغلب آنان خطور نمی کند انجام وظیفه و خدمت باهالی میباشد متأسفانه آنچه اطلاع یافته ام این وضعیت در اغلب شهرستانهای دیگر کشور هم مشاهده میشود - آقایان وزیران ! ایران منحصر بتهران نیست ! کمی بخود زحمت دهید و قدمی بخارج از تهران گذارید و وضع رقت انگیز نقاط خارج را از نزدیک ببینید شاید اقدام موثری در بهبود اوضاع بنمائید (صحیح است)

سخنان من تمام شد و امیدوارم دولت جدید که اغلب افراد آن ترقی خواه و اصلاح طلب میباشد بتذکرات خیر خواهانه این جانب توجه کنند و باصل مطلب نهایت فرمایند و در صدد آن نباشند که هنگام دفاع از برنامه بعنوان اینکه من موافق مشروط بوده ام و برنامه دولت اعتراض کرده ام سخنانی تنها بمنظور اسقاط تکلیف بیان فرمایند زیرا ارزش حقیقت همیشه بیش از آنست که بتوان آنرا با زبان آوری از رونق انداخت و من آنچه در اینجا گفته ام تنها برای سعادت نسل جوان آینده میهن خود بر زبان راندم و خدا میداند از این تذکرات منظورم فقط سر و سامان بخشیدن بوضع نامطلوب زندگانی امروز هموطنانم بوده است و بس . (صحیح است احسن است)